

Huvudman

Västanåskolans ekonomiska förening,
org. nr. 769612-9191
info@vastanaskolan.se

Beslut

Datum 2025-12-05

Dnr SI 2025:11197

Sida **1 (5)**

Ärendet

Tematisk tillsyn av kontroll av utdrag ur belastningsregistret (nedan kallat registerutdrag) i fritidshem med enskild huvudman vid Västanåskolan i Örnsköldsviks kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västanåskolans ekonomiska förening att senast den **30 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande registerutdrag. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Västanåskolans ekonomiska förening ska för fritidshemmet vidta följande åtgärder

Anteckning om att registerutdrag visats upp

1. Säkerställ att registerutdrag inte lämnas in eller sparas, utan endast visas upp när någon anställs, anlitas eller tas emot (2 kap. 31–32 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:11197) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2025 inlett en tematisk tillsyn vid Västanåskolans ekonomiska förening i fritidshem i Örnsköldsviks kommun. I tillsynen har Skolinspektionen granskat kontroll av registerutdrag innan personer anställs, anlitas eller tas emot vid fritidshemmet.

Skolinspektionen har även granskat anteckningar om kontrollen. Personer som omfattas av tillsynen är dels de som var verksamma på fritidshemmet i samband med tillsynsbesöket, dels tillfälliga vikarier som anställts eller anlitats inom en månad före tillsynsbesöket. Tillsynen har inte omfattat personer vars registerutdrag skulle ha kontrollerats före den 1 juli 2023.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på fritidshemmet den 19 november 2025. Skolinspektionen har intervjuat rektor och styrelsens ordförande. Som en del i tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en lista över personal vars registerutdrag skulle ha kontrollerats (nedan benämnd personallista).

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kontroll av registerutdrag och anteckning om att registerutdrag har kontrollerats

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kontroll av registerutdrag

Under aktuell period från juli 2023 har det på fritidshemmet anställts två personer som arbetar som ordinarie personal på fritidshemmet. Utöver det har två tillfälliga vikarier arbetat den senaste månaden, båda har haft sin första anställning hos huvudmannen efter juli 2023. I övrigt har ingen personal anlitats eller mottagits i fritidshemmet under aktuell period.

Rektorn uppger att styrelsens ordförande har ansvar för alla anställningar och kontrollen av registerutdrag. Ordföranden berättar att hen personligen träffar de personer som ska anställas för en genomgång av och signering av sekretess- och anställningsavtal. I samband med att anställningsavtalen signeras kontrolleras också personens utdrag ur belastningsregistret. Utdragen har som senast visats upp samma dag som personen får anställningen. En del personal väljer att lämna in utdraget i pappersform och då sparas det av ordföranden i en pärm avsedd för ändamålet. Vid digitala utdrag så ombeds personalen skicka en kopia till ordföranden.

Anteckning om att registerutdrag har visats upp

Ordföranden uppger att hen kryssar i en ruta på anställningsavtalet om att "registerutdrag kontrollerats", uppgiften dateras och signeras av

ordföranden. Rutinerna är desamma oavsett om det är frågan om timvikarier eller tillsvidareanställningar. Ordföranden har haft uppdraget i mer än 10 år.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen (2010:800) framgår att den som erbjuds en anställning inom bl.a. fritidshemmet, grundskolan eller anpassade grundskolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller
3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Av förarbeten till regleringen om registerkontroll (prop. 2012/13:194 s. 45 och prop. 2020/21:152 s. 67) framgår att registerutdraget ska visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 37 ff.) framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon i fritidshemmet, grundskolan anpassade grundskolan utan endast visas upp för den som anställer någon.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 41) framgår att den anteckning som ska göras får inte innehålla något om innehållet i registerutdraget.

Skolinspektionens bedömning

Kontroll av registerutdrag

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav beträffande kontroll av registerutdrag.

Anteckning om att registerutdrag har visats upp

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen följer gällande bestämmelser kring arbetet med att göra anteckningar om kontroll av registerutdrag då det av intervju framkommer att ordföranden gör en daterad och signerad notering om att registerutdrag kontrollerats. Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att registerutdragen sparas hos huvudmannen efter att de kontrollerats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Västanåskolans ekonomiska förenings verksamhet vid Västanåskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att registerutdrag sparas. Det finns därför skäl att förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Lisa Naudot Bergh

Beslutsfattare
Signerat av: Lisa Naudot Bergh

X Robert Sondell

Föredragande
Signerat av: Robert Sondell